

NIEUWSBRIEF DECEMBER 2024

**KOEP
EL
ZORGCOÖPERATIES
ZUID-NEDERLAND**

De Koepel van Zorgcoöperaties ZNL ondersteunt burgerinitiatieven in Noord-Brabant. Met onze nieuwsbrieven willen we je inspireren en kennis delen door te vertellen wat burgerinitiatieven in hun gemeente doen. Deze keer: de Vereniging Zorgcoöperatie Schaijk

Piet Hein Jonkergouw: “We moeten de beweging krachtiger maken!”

Piet Hein Jonkergouw: “We moeten de beweging krachtiger maken!”

Piet Hein Jonkergouw is een bekend gezicht in Brabant. Hij heeft veel ervaring met dorpshuizen, coöperaties en andere lokale initiatieven en wordt vaak benaderd voor hulp en advies. Vanaf 2010 hij voorzitter van 't Heft, platform van en voor gemeenschapshuizen in Brabant, en al vanaf 2011 trekker van de Vereniging Zorgcoöperatie Schaijk.

We hebben om 9.30 uur afgesproken in Schaijk, in het centrum 'Onder de Linde'. Piet Hein geeft aan, dat dit centrum om 10.00 uur vol zal lopen. Het centrum doet zijn naam als ontmoetingscentrum eer aan. Van

dinsdag tot en met zondag zijn er dagelijks activiteiten. En die worden zeer druk bezocht.

Coöperatie Schaijk: groot gevarieerd aanbod en veel ervaring

De Vereniging Zorgcoöperatie Schaijk was een van de eerste lokale coöperaties in Brabant, opgericht vlak na zorgcoöperatie Hoogeloon en 'Tot Uw Dienst' in Laarbeek. Naast de organisatie van het ontmoetingscentrum ondersteunt de vereniging mensen met een klussendienst, bezoeken dienst, vervoersdienst en boodschappendienst. Een duofiets is te huur en er is een buurtbus. Er is een wandelgroep en elke eerste woensdag van de maand zijn er wandelingen voor en met mensen met geheugenproblemen. Er is een repaircafé. Regelmatig worden themabijeenkomsten georganiseerd. De activiteiten en bijeenkomsten zijn niet alleen voor oudere mensen. Ook aan de jeugd geeft de vereniging extra aandacht, onder meer door preventiemedewerker Tobias die een luisterend oor heeft voor jeugd en jongeren tot 23 jaar.

Piet Hein Jonkergouw: “Onze doelstelling is om solidariteit, sociale contacten en zelfredzaamheid te stimuleren en te zorgen dat mensen die dat willen hier in het dorp kunnen blijven wonen.” Er is bewust gekozen voor een vereniging en niet voor een coöperatie: “We willen zelf geen zorg geven, want dan word je een gewone aanbieder en dat verzwakt onze positie ook.” De vereniging werkt al vanaf haar start samen met de gemeente (eerst Landerd, nu Maashorst), de zorgorganisaties Brabantzorg en Pantein, huisartsen, praktijkondersteuners en de fysiotherapiepraktijk in Schaijk. “We hebben bewust gekozen voor een wijkverpleegkundige en niet voor een dorpsondersteuner. Wijkverpleegkundigen vormen een van de meest laagdrempelige beroepsgroepen. De wijkverpleegkundige wordt door de vereniging aangestuurd, bijvoorbeeld in welke prioriteiten zij oppakt. Mensen kunnen heel makkelijk bij haar binnenstappen. En door haar achtergrond verlopen gesprekken van haar met zorgprofessionals gemakkelijker.”

Piet Hein Jonkergouw in gesprek met leden van de vereniging in ontmoetingscentrum "Onder de Linde"

De vereniging heeft inmiddels meer dan tien jaar ervaring en de samenwerking met gemeente en andere organisaties verloopt prima. De vereniging krijgt een vaste subsidie en recent heeft de gemeente Maashorst een nieuw beleidsplan vastgesteld. “Het nieuwe beleidsplan van de gemeente is ook ons beleidsplan, het bevat onze ideeën: richt je op het gezamenlijke. De algemene strategie is: help een omslag te bevorderen, zodat mensen het vaker zelf kunnen doen en help mee om een netwerk, structuur, op te bouwen waarin mensen dat ook kunnen en die dat stimuleert. De wijkverpleegkundige bezoekt op basis van signalen mensen in de buurt en zo krijgen wij ook signalen over wat er leeft en kunnen we prioriteiten stellen. Vervolgens helpt de verpleegkundige ook om nieuwe initiatieven mee op te zetten, zoals een werkgroep mantelzorg en een groep die mantelzorgers voor dementerende mensen ontlast. Er is nu een werkgroep rouw, waarin mensen die hun partner hebben verloren regelmatig bij elkaar komen, en er is een werkgroep post covid, een soort zelfhulpgroep. En in alles is laagdrempelig ontmoeten het streven. Mensen met dementie moeten gewoon in het dorpshuis kunnen komen en de wijkverpleegkundige ondersteunt de groepen.”

Voorbeeld Schaijk vindt navolging

In andere kernen van Maashorst zoals Reek en Zeeland bestaan vergelijkbare coöperaties en verenigingen. Binnen Maashorst trekken wij samen op in één vereniging. En breder in Noordoost Brabant hebben alle initiatieven ook voor een dergelijke aanpak gekozen. “In Odiliapool leefden dezelfde ideeën – daar is een stichting gestart en die nemen we nu ook mee in onze vereniging. We hebben twee keer per jaar bestuurlijk overleg. Ambtenaren weten ons te vinden. Dat bouw je op. En dat levert steeds nieuwe initiatieven op. Gisteren is een valpreventieprogramma gestart, in een bijeenkomst die zeer druk werd bezocht.” Het leverde in het Brabants Dagblad een groot artikel op.

Piet Hein Jonkergouw en de vereniging Samen Voor Elkaar hebben in hun 14-jarig bestaan veel bereikt. Die ervaring en hun werken levert voortdurend nieuwe initiatieven op. En zij krijgen goede ondersteuning. Naast het beleidsplan van de gemeente Maashorst is ook de subsidieverordening van groot belang. Daarin zijn programma's en langdurende afspraken opgenomen over ondersteuning van het ontmoetingscentrum, van andere programma's en van medewerkers en vrijwilligers. Recent is ook met ondersteuning van Zon MW het nieuwe programma 'Reablement' gestart, betere titel: zelfredzaamheid, dat nog sterker bevordert dat mensen op gebieden waar ze dat zelf willen en kunnen meer zelfredzaam worden. “In dit programma werken we ook samen met de ergotherapie en fysiotherapie. We werken vanuit het spinnenweb van positieve gezondheid en het programma richt zich onder meer op sociale contacten, meer ondernemen en bewegen. De gemeente vindt het een belangrijke ontwikkeling, huisartsen zijn enthousiast en helpen mee. Wij voeren het uit in samenwerking met wijkverpleegkundigen en gaan na op welke punten mensen stappen willen zetten. Vrijwilligers kunnen dat als hulpcoach aanmoedigen. In januari starten de eerste mensen.”

Uitdagingen in de komende periode

Piet Hein Jonkergouw en collega's worden in de regio vaak benaderd om informatie en advies te geven. Samenwerking is belangrijk. “We moeten de beweging krachtiger maken, een deel binnen je eigen gemeente en een deel samen met anderen. Het is echt van belang om hiervoor samen een club op te richten en samen dingen te doen. Krachtenbundeling in de zin van van elkaar leren en samen middelen voor scholing verzamelen, zorgen dat je in het IZA aan tafel komt, is heel belangrijk. Ik ben er nog niet uit of dat op provinciale of regionale schaal het beste zou kunnen. Veel gebeurt regionaal. Een club zoals het Platform Noordoost (Brabant) kan hierin heel belangrijk worden, zoals dat ook in Zuidoost-Brabant gebeurt.”

Het ontwikkelen van die samenwerking is een van de uitdagingen voor de komende periode. Twee andere uitdagingen die Piet Hein Jonkergouw ziet: “Nog meer aandacht geven aan jeugd en jongeren. We doen dit al, maar er moet meer gebeuren. In januari starten we daarom een mamacafé voor jonge moeders en voorleesprojecten op basisscholen. Maar samen willen we nog verder gaan. En daarnaast is nog meer aandacht nodig voor dementie, voor mensen met dementie en hun mantelzorgers. Hoe zorgen we dat we als dorp, gemeenschap, dementievriendelijker worden. Dat is nu een enorme opgave voor mantelzorgers. Eigenlijk is die opgave veel te groot. Ook hier is meer nodig.”

Schaijk heeft in de afgelopen jaren geleerd van andere initiatieven en in andere gemeenten leert men van Schaijk. Uitwisseling is zeer belangrijk. Het is duidelijk dat adviezen en overdracht van ervaringen van de verenigingen en initiatieven in Maashorst zeer gewenst zijn. Sterker dan ooit is het van belang dat overheden en andere betrokken organisaties de beweging die de zorgzame gemeenschappen echt van de grond krijgt faciliteren en helpt stimuleren dat initiatieven op regionale en provinciale schaal van elkaar kunnen leren, elkaar kunnen inspireren en zo ook nog beter kunnen fungeren als gesprekspartner voor gemeente en ziektekostenverzekeraars en grote professionele partijen. In 2025 gaan we daar aandacht aan geven. En wie nu al meer wil weten: raadpleeg de websites van Zorg Voor Elkaar in Schaijk (zie [hier](#)), de zorgcoöperatie in Reek (zie [hier](#)) en Goed Voor Iedereen in Zeeland (zie [hier](#))

Piet Hein Jonkergouw (3e van rechts) met leden van de vereniging in ontmoetingscentrum "Onder de Linde"

Agenda

Op 21 januari 2025 organiseert Nederland Zorgt Voor Elkaar van 13.30 tot 15.30 uur een online informatiebijeenkomst over Voorzorgcirkels. Voor inschrijving en meer informatie: zie de website van NLZVE of zie [hier](#)

De Koepel voor Zorgcoöperaties

Missie: Samen bouwen aan een samenleving die omziet naar elkaar.

Hoe: We doen dit door burgerinitiatieven, instellingen die werken met professionals en overheden te ondersteunen en faciliteren bij een uitvoering waarbij formele en non-formele organisaties samenwerken, elkaar aanvullen en ondersteunen.

Verschuiving: De nieuwsbrief van de Koepel Zorgcoöperaties Zuid Nederland verschijnt minimaal vier keer per jaar.

We zijn benieuwd wat u van de nieuwsbrief vindt! Reacties en suggesties voor onderwerpen of bijeenkomsten kunt u sturen naar coordinator@koepelzorgcooperatieszn.nl.

Redactie: Saskia van Eenbergen

De Koepel van Zorgcoöperaties Zuid Nederland verstuurt deze nieuwsbrief verschillende keren per jaar naar coöperaties, bewonersinitiatieven, gemeenten, organisaties en netwerken van de koepel. Om u goed op de hoogte te houden zullen we soms ook nieuwsflitsen sturen.

We zijn benieuwd wat u van de nieuwsbrief vindt! Reacties en suggesties kunt u sturen naar coordinator@koepelzorgcooperatieszn.nl

Voor inschrijven en uitschrijven voor de ontvangst van de nieuwsbrief: laat het ons s.v.p. weten via coordinator@koepelzorgcooperatieszn.nl

Deze e-mail is verstuurd aan [{{email}}](#). • Als u geen nieuwsbrief meer wilt ontvangen, kunt u zich [hier afmelden](#). • Voor een goede ontvangst voegt u coordinator@koepelzorgcooperatieszn.nl toe aan uw adresboek.

